

DELAVSKA POLITIKA

Izhaja dvakrat tedensko, in sicer vsako sredo in vsako soboto.

Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica —
Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo.
Nefrankirana pisma se vobče ne sprejemajo. — Reklamacije se ne frankirajo.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. — Malih oglasov trgovskega značaja stane beseda Din 1.— V oglasnem delu stane petitna enostolpna vrsta Din 1.50. — Pri večjem številu objav popust. — Naročnina za Jugoslavijo znaša mesečno Din 10.—, za inozemstvo mesečno Din 15.—. Čekovni račun št. 14.335.

Štev. 69

Maribor, sobota, dne 28. avgusta 1937

Leto XII

Molk v notranji politiki

Po sprejemu konkordata v narodni skupščini je nastalo v notranji politiki za »javnost« nekako zatišje. — Med najpomembnejše pojave spada izjava predsednika vlade, ko se je vrnil v Beograd, da hoče vlada nadaljevati svoje delo. Predsednika vlade je sprejel na železniški postaji notranji minister dr. Korošec, ki mu je prisegel s svojo izjavo svojo pomoč.

Kako se razmotriva med narodom, v pravoslavni cerkvi in v krogih, ki ne soglašajo s konkordatom, o tem čitamo in čujemo le malo, čeprav smo uverjeni, da je zadeva izprožila cel val in cele valove mnenj in pretresanj, prej političnih kakor verskih, po vsej državi. Vprašanje konkordata je postalo eminentno politično vprašanje, ki bi se bilo moralo že pred sprejemom razmotrivati javno, da bi se bili razčistili pojmi o tem, v koliko je konkordat politična in v koliko verska zadeva. Napaka se je storila že ob podpisu v Rimu, ker v tako važnem političnem vprašanju je že treba, da se o njem razpravlja javno in potem sklene to, kar je najbolj praktično in sprejemljivo ne le za režim ampak tudi za javno mnenje v državi.

Če bi se bilo zgodilo ali če bi bilo versko vprašanje rešeno s notranjim zakonom in enako svobodo za vsa verstva, bi ne moglo priti do disharmonije, ker bi bil zakon povsem lojalen in notranja zadeva. S konkordatom se več ali manj ustvarja v državi nova versko-politična avtoriteta in to je vzrok, da nastaja zlasti med pravoslavni razburjenje.

Napetost zahteva javno razpravo o konkordatu, ker se le v javni razpravi morejo razčistiti naziranja, razbliniti neutemeljeni ugovori ter priti do spoznanja, katera mnenja je treba upoštevati.

To je tembolj potrebno, ker vprašanje razjeda politično konsolidacijo v državi in je javno mnenje bitni temelj upravljanja vsake demokratične države.

Orožna industrija se izgovarja na državo

Vzrok spora med Portugalsko in Romunijo

Izjava tovarne za dobavo orožja v Brnu, ki je portugalski vladi sporočila, da ji ne more dobaviti orožja, dokler se ne izpremeni režim na Portugalskem. Za to izjavo se je skrila tvrdka, ki pa v resnici ni mogla izdelati naročenega orožja in ga dobaviti. — Zadeva je neprijetna in čehoslovaška vlada tovarni gotovo ne bo hvaležna za neprilike, ki so nastopile kot posledica dane izjave. Dasi pomeni tako zadržanje tovarne izigravanje države, je pa vendarle treba reči, da je bil izgovor tovarne dober.

Abesinija dela preglavice

Mussolini je govoril

v Palermu o Abesiniji. Rekel je, da noče, da bi Društvo narodov registriralo rojstvo italijanske Abesinije, pač pa smrt nekoga, ki je že pred 26 meseci umrl in čigar razkrajajoči kadaver okužuje ozračje v Evropi. V smrdu nepokopanih kadavrov se bo nekoč zadušil fašizem.

Krvava stavka poljskih kmetov

Fašizem ni zdravilo zoper glad in revščino

Iz Varšave poročajo, da je v dveh poljskih vaseh prišlo med stavko do krvavih spopadov med policijo in kmeti. V eni vasi je bilo 14 mrtvih in 20 ranjenih oseb, v drugi pa 11 mrtvih.

Poljska kmetiška stavka je bila napovedana za čas od 15. do 25. avgusta. Glavne manifestacije so se vršile v nedeljo in je pri teh tudi prišlo do krvavih dogodkov. Boj poljskih kmetov in posledice, ki jih mora roditi ta boj v nadaljnjem razvoju poljske politike, je važen za vse, zlasti pa za slovanske sosednje države.

Boj je klic po demokraciji,

je pojav težke povojne krize, ki se izraža v diktatorskih režimih po Evropi, ter je naperjen proti poljskemu, ki se domišlja, da bo večer.

Diktatorski režimi se ne morejo nikjer prav ustaliti. Njih edina pozitivnost je, da neprestano snujejo politične kompote, ki silijo v vratolomno zunanjo politiko. Zato so ti režimi tudi nevarni evropskemu miru. Prav lahko trdimo, da si ti režimi pomagajo iz zadrege zaradi notranjih razmer s tem, da napihujejo svoje zunanje-politične akcije in aspiracije (težnje).

Poljskim kmetom se godi slabo, prav slabo. Temu sicer ni kriva le diktatura. Preobljudenost Poljske. pritisk prebivalstva v mesta, ker ljudje ne morejo nikamor, poslabšu-

je socialno sliko sporedno z gospodarsko krizo. Veliko zlo je na Poljskem tudi alkoholizem, analfabetizem, kužne bolezni, pomanjkanje živil in obleke,

propadanje gospodarstev in vasi.

Vse to pritiska z vso silo. Teh razmer bi sicer tudi demokracija naenkrat ne mogla odpraviti. Ali diktatura je storila vse, da bedo poveča. Tako z dolgoletnim oboroževanjem, že pred splošnim evropskim oboroževanjem, ki povzroča kmetom silno obdavčenje, ne koristi pa gospodarstvu, z zanemarjanjem kulturnega dela in slabo trgovinsko politiko. Vse to je zaostrovalo krizo. Ob napredku kulture (duhovne in zemljiške) bi prebivalstva ne bilo toliko preveč, kar je glavni vzrok krize.

Značilno pa je, da se poljski kmetje nad bedo niso tako hudo pritoževali, kakor velik del nemških, avstrijskih in tudi čehoslovaških.

Poljski kmetje ne marajo fašizma, ker vedo, da diktatura ni zdravilo za glad.

Poljski kmetiški razred se spominja še na carizem in bedo v predvojni dobi, na boje za svobodo proti ruskocaristični oblasti. To vzgojo so dobili v poljskih revolucijah v devetnajstem stoletju. Vedo, da republika in 1919 pribrojene svoboščine niso vzrok bede, ampak odstranitev svoboščin po Pilsudskijevih

diktatorjih, legionarjih in njih vojaških pristaših. Tako postane poljsko kmetišstvo — med kmetiški razredi bližnje Evrope, ki se vsi zbujaajo, najbolj revolucionarno jedro nove Evrope.

In poljska diktatura, ki bi utegnila premagati poljske delavce, ker bi bili izolirani v nekaterih velikih mestih in industrijskih okrajih, pa se ustavlja pred veliko kmetiško množico, ki valovi preko vse Poljske, kakor nekdanj val mužikov v Rusiji.

V vladnem taboru čutijo, da se bliža

socialni pretres,

in se zaradi tega v divjem boju bore posamezne klike med seboj, ker jim manjka vodilne osebe po smrti Pilsudskega. Poizkus, postaviti »voditelja« je že ponesrečil. Rydz-Smigly se unika, Adam Koc, ki je hotel osnovati fašistično stranko pa ima smolo in se že naslanja desno, ker je hotel pridobiti Pilsudskijeve opozicionalce. To je seveda prave Pilsudskijeve pristaše razburilo. Vedeti je treba, da so levičarji in desničarji proti Beckovi zunanji politiki, kar pomeni toliko, kakor proti Hitlerjevi Nemčiji, ker bi bila ta zveza nenaravna.

Krvava nedelja je pokazala, da Poljska prehaja iz gospodarske in latentne krize sistema v jako akutno krizo sedanjega režima.

Boli za Šangaj

Velika predmestja razdejana

Japonci so se z vso silo vrgli proti Šangaju, da zavzamejo to važno centralno ležeče, največje trgovsko in industrijsko mesto ob kitajski morski obali. Z osvojitvijo Šangaja in ogrožanjem Nankinga upajo Japonci odločiti še vedno nenapovedano vojno v svojo korist.

Boji za Šangaj so povzročili v mestu strahovito razdejavanje. Predmestja so porušena in požgana. V milijonskem mestu vladata glad in pomanjkanje.

Kitajci se sicer upirajo, gotovo

pa niso Japoncem enako vredni, zlasti ne glede orožja, zato je le vprašanje časa, kdaj bodo japonske čete zagospodarile v Šangaju.

Obenem so Japonci začeli z blokado kitajske obale, kar bo prizadelo tudi tuje države, ki trgujejo s Kitajsko.

Pomembno je dejstvo, da se v najnovjših vojnah vrše boji za neutrnjena mesta, ki so ali center države ali pa center gospodarskega življenja, da se na ta način izsilijo hitre odločitve.

Uspešen boj praških stavbinskih delavcev

Stavka stavbinskih delavcev v Veliki Pragi je trajala od dne 3. do 18. avgusta. Stavkalo je 20.000 stavbnih delavcev, kar je tudi v Veliki Pragi zbuvalo zanimanje.

Zanimivo v tej stavki je bilo, da je industrijska zveza predlagala stavbnim podjetnikom, da naj priznajo delodajalci delavcem enkratno doklado, ne pa dovolijo zvišanje plač. Predlog industrijcev je razburil delavce in še bolj pa vso javnost. V slabi konjunkturi so delodajalci silno zniževali mezdo. Dosedanje mezde so bile sramotne. Zato je predlog industrijcev zbudil v javnosti ogorčenje in tople simpatije s stakujočimi.

Pri pogajanjih so sodelovale samo prave delavske organizacije. Organizacij, ki jih podpirajo delodajalci k pogajanjem niti pripustili niso. Tako je bilo mogoče vzdržati ves čas stavke disciplino in red med ogromnim številom delavstva.

Pripomniti je še treba, da je v stavki od vsega početka posredovalo ministrstvo socialnega skrbstva, ki ga vodi socialni demokrat. Povoljen uspeh stavke je bil v tako kratkem času dosežen zlasti s posredovanjem ministrstva, ki je pod vodstvom osebe s socialnim čutom. Socialistično časopisje je poudarjalo, da so zahteve delavstva upravičene, ker so

Mussolini obiše Hitlerja

O obisku Mussolinija v Nemčiji kolovratijo po časopisju vesti že dalje časa. Uradno teh vesti ne preključujejo. Verjetno je, da Mussolini pojde v Nemčijo najbrže po nemškem fašističnem kongresu, da se pogovori s Hitlerjem o zapleteni mednarodni politiki in o osi Rim—Berlin. Mussolini bo baje obiskal tudi Dunaj in Budimpešto.

V Bolgariji imajo nov policijski zakon

Policijski zakon v Bolgariji ima 197 paragrafov in je prikrojen po nemškem in italijanskem. Po tem zakonu sme policija zapreti vsakogar, ki se ji zdi sumljiv ter ga konfinirati ali oddati v kakšno »zavetišče«, kar lahko vodi do silnih zlorab. — Čudno je, da balkanski politiki in diplomati tako radi povzemajo ukrepe »diktatur« in se boje ukrepov demokracije kakor kuge.

Svet Društva narodov se sestane dne 10. septembra, to je tri dni pred sejo plenuma.

plače med krizo tako silno padle. Če delodajalci tega ne morejo ali nočejo umeti, si mora delavstvo v skrajni sili pomagati s stavko. Pravice do stavke v opravičenih primerih si delavstvo nikdar ne bo dalo jemati.

Madrid ni Santander

Nacisti so zavzeli Santander v baskiški pokrajini

Dne 25. avgusta so nacisti po hudih bojih na baskiškem bojišču, ki so trajali več tednov, zavzeli Santander, drugo največje mesto baskiške pokrajine, ki je bilo po padcu Bilbaja sedež baskiške vlade.

Padec Santandra je bil le vprašanje časa, ker imajo na severnem bojišču nacisti premoč nad Baski in Asturci, tako v ljudeh, kot tudi v orožju.

Centralna španska vlada Asturcem in Baskom ne more priti na pomoč, ker sta ti dve pokrajini brez vsake zveze z ostalim delom Španije. Razbremenila bi Baske in Asturce samo kakšna velika ofenziva Kataloncev na aragonski fronti. Ti pa so bili doslej za vsako ofenzivo večjega obsega nesposobni in prav za prav še niso niti posegli v boj.

Fašistom prijazno časopisje slavi zavzetje Santandra kot velikansko zmago. Zlasti italijanski tisk se baha, da so »črne srajce« tiste, ki so odločile to zmago. Spričo dejstev, ki smo jih prej navedli ne morejo biti nacisti prav nič ponosni na

»Rdeča Španija na zatonu,« piše »Slovenec«, ki navija za Franca in ne more pričakati dneva, ko bi Franco na belem vrancu jahal v Madrid, kakor je to v svoji proroški viziji napovedal 6. novembra lanskega leta.

Res je, da bo Franco del svojih čet lahko poslal na druga bojišča in tudi pred Madrid, toda tu bo trčil na vojsko, ki je dobro oborožena,

V Madrid bi radi

številna in ki ima veliko zaledje, katero ji omogoča oskrbo. Tu bo položaj drugačen, kakor je pokazala že Guadalajara in potem ves razvoj dogodkov neposredno pred Madridom.

Demokratična Španija se še brani in skoro bomo tudi videli, da se zna dobro braniti.

Za obup in malodušje, kakor ga seje fašistično časopisje ni razloga. Fašizem pač poskuša, da bi na ta način omajal fronto španske demokracije, ker je z direktnim napadom ne more.

Doma in po svetu

Šolske knjige, ki niso aprobeirane po l. 1934. se ne smejo več uporabljati v tekočem letu, je odredilo prosvetno ministrstvo. — Včasih so študentje knjige kar podedovali od roda do roda, pa so več znali, kot pa danes, ko imajo vsako leto nove. Za latinske in grške učbenike so bili na razpolago »špehi«, v katerih so bile vse lekcije preparirane in predstavljene, pa so dijaki jezike obvladali boljše, kot pa danes, ko mučijo muko vsako leto z novo knjigo.

Povečanje našega izvoza. Zanimivo je, v katere dežele je naš izvoz povečal in koliko v milijonih dinarjev v primeri z lanskim letom v prvih petih mesecih. Ta pregled nam to kaže: v Nemčijo za 184 milijonov dinarjev, v Avstrijo 127,8, v Francijo 245,2, v Italijo 167,2, v Belgijo 106,9, v Anglijo 78,3, v Madžarsko 17; zmanjšal se je pa v Čehoslovaško za 45,6.

Važna »politična« vest. Ljubljanski klerikalni list poroča, da je ogrski predsednik Daranyi obiskal avstrijskega kanclerja Sušnika na počitnicah. Oba ministrska predsednika sta skupaj obedovala. Poučeni krogi sodijo, da ta sestanek potrjuje dobre odnose, ki vladajo med Avstrijo in Madžarsko.

Zemlja se bo vrtela na velesjmu in sicer v paviljonu »J«. Velikanski globus se bo sukal vse dni od 1. do 12. septembra, gnal ga bo poseben motor. Na njem bodo označene vse velike kabelske postaje ter glavne letalske in plovne proge. S poseb-

nimi pasovi bodo označene tudi smeri poletov ruskih letalcev čez Severni tečaj v Ameriko, potegnjena bo modra žica, na njej pa bo ličen aeroplanček kazal smer teh poletov, ki pomenijo novo dobo v človeškem osvajanju zemlje in daljav.

Žena — ministerialni svetnik. Na Čehoslovaškem je bila imenovana dr. Marta Johanovská za svetnico v zdravstvenem ministrstvu, kar je sicer prvi primer na Čehoslovaškem. Nova svetnica se bavi z bojem proti tuberkulozi, spolnim boleznim in alkoholizmu. — Pri nas pa žene še volilne pravice nimajo.

976.000 znaša število radio aparatov v Čehoslovaški.

Najmanj 24 ur star kruh smejo prodajati pekarnice v Nemčiji. Kdor ima slabe zobe, se bo v fašistični diktaturi odvalil jesti kruh. Če bo nemški fašizem nadaljeval »politiko starega kruha«, bo zaigral simpatije celo »jugoslovanskih« oboževalcev.

Da ne bo nemška marka predraga v razmerju z našim dinarjem, je Narodna banka izdala nalog, da se morajo čeki, ki se glase v markah prodati s strani izvoznikov v 15 dneh (doslej po 2 mesecih) po prejemu, kupčije s klirinško marko so pa sploh prepovedane.

»Zaupniki«, ki niso delavski zastopniki. V tretjem rajhu »nimajo zaupniki po določilih zakona o delovnem redu pravice delati sklepov, v imenu v podjetju zaposlenega o-sobja«, njihova naloga je samo, vo-

ditati obrat (t. j. podjetniku op. ur.) svetovati; odloča pa na svojo lastno odgovornost vodja obrata sam.« (Sodba delovnega sodišča v Kolbergu z dne 7. 4. 1937, št. 3 Ca 54-37).

— Žolta »Deutsche Arbeitsfront« pozdravlja to ugotovitev, »ker se še večkrat najdejo primeri, da so zaupniki samo zastopniki delavcev in da obratni svet zastopa samo delavske interese.« — Take stvari povejte tistim delavcem, zaslepljencem, ki se še danes mogoče bore za neke vrste jugoslovanski fašizem oz. pofarstvo.

Mednarodna zveza stavbinskih in lesnih delavcev je imela kongres v Ženevi. Članstvo je v enem letu poraslo vd 750.000 na 1¼ milijona, predvsem zato, ker je število članstva priključene francoske zveze poskočilo od 35.000 na 500.000

George Lansbury posreduje za mirovno akcijo. Poslanec angleške delavske stranke Lansbury potuje po Evropi. Razgovarjal je že z Mussolinijem in Hitlerjem, obišče še Ridz-Smiglija, Beneša in Sušnika. Odšel bo tudi v Palestino. Njegovo potovanje je v zvezi z akcijo za svetovni mir. Nam se zdi, da Lansbury trka na napačna vrata. Kaj takega more samo Anglež, ki drugače gleda na svet, kot pa mi ostali Evropejci.

Zobna ordinacija

Dentist BAN BORIS

za zobozdravstvo in zobotehniko

ordinira od 9. — 1. in od 3. — 7. ure

LJUBLJANA, Tyrševa (Dunajska) cesta št. 15

Organizirani delavci in člani Cankarjeve družbe dobijo znaten popust!

A. M. de Jong:

48

IZDAJA

Otroška leta Mereyntjeja Geysena

»Tako torej, ali naj jih mu morda še odkupim?« je vprašal stari, ki pri tem domisleku ni mogel zadržati smeha.

»Domnevam, da jih boste dobili nazaj, ne da bi vam jih bilo treba odkupiti,« je odvrnil divji lovec. »Aarjan in Mereyntje Geysen sta to storila.«

»Oj, presneto!« je robantil župnik presenečen. »V sto letih bi mi kaj takega ne padlo v glavo! Mali Mereyntje je vendar tako ljubeček dečko! Nikoli bi si ne bil mislil, da je tak capin. Kako se človek včasih moti o sočloveku, ali ne Goort?«

»Mereyntje gotovo ni noben capin,« ga je branil Vrč. »Dečka je sama pridnost. Majhnega kot je, ga je Aarjan povlekel s seboj, ne da bi bil dečko vedel, kam prav za prav gre. In sedaj, ko je stvar gotova, pa ima hlače polne od strahu pred vami in ljubim bogom.«

Župnik je premaknil svojo čepico na glavi in se smejal.

»Taki nepridipravi, o joj, o joj!« je vzklikal. »Ali te je Mereyntje prosil, da stvar z menoj urediš?«

»Tako nekako, da. Ni mogel čakati, da bi bil šel k spovedi.«

»Saj res,« se je prisrčno smejal župnik. »Na-

vihanec bi mi bil moral sam povedati... če bi ne bil zamolčal.«

»Kaj takega bi se Mereyntje ne upal, pa če bi mu kdo ponudil nešplje vsega sveta,« se je smejal Vrč. »Saj nimate pojma, gospod župnik, kako resno vzame dečko vse te stvari.«

»Vsekakor resnejše kot pa ti!« je dodal župnik.

Divji lovec je skomizgnil z rameni.

»Ne govoriva o meni,« je odgovoril suhoparno.

»Ne, žal ne,« je menil stari in ga prijazno pogledal. »Aj, Goort, še vedno mislim, da le nisi tako slab, kakor si razvpit. Ako si v stanju biti malemu dečku tako dober prijatelj, potem tvoje zakrknjeno srce pa vendarle ni tako trdo in ot-pelo.«

»Ne vem,« je odvrnil Vrč nejevoljen. »Sem pač, kakršen sem. Saj se nisem sam naredil!«

»Mogoče lahko poskusiš, da postaneš boljši, če nisi zadovoljen, da si tak kakršen si, kaj misliš Goort?«

»Sem prav zadovoljen,« je odgovoril Goort. »In če ni prav, da sem tak kakršen sem, je pač odgovoren tisti, ki me je napravil.«

»Mislim, Goort, da je to precej priprosto življenski nazor.«

»Takega nazora sem pač, gospod župnik.«

Kot v zadregi sta nato oba za nekaj časa obmolnila. Stari župnik je zrl v trdi obraz divjega lovca in majal z glavo. Tiha bolečina se mu

je prikradla v dušo, ker ni mogel podreti stene med seboj in tem nedostopnim človekom. Toda zavedal se je, da jih je veliko, ki morajo sami prevaliti pot življenja, ne da bi bili deležni tolažbe ljubečega srca, brez misli ali vere, ki bi jih mogla vezati na skupnost drugih, zato ni poskušal, da bi še nadalje silil vanj.

»Torej, kaj pa nameravate sedaj z Mereyntjejem, gospod župnik?«

»Ah, da,« se je vedro smejal stari, »to le kar meni prepusti, dragi moj. Gledal bom, da ga ne bo trla še večja skrb, kot pa ga že tare!«

»Dobro,« je rekel Goort in vstal, »potem grem sedaj.«

»Ti bi moral večkrat priti k meni, Goort,« ga je vabil župnik prijazno se smejoč. »Mislim si, da bi lahko postala prav dobra prijateljica.«

»Vi in jaz, sva dva,« je odvrnil Vrč počasi. »Midva ne moreva skupaj.«

»Škoda,« je rekel stari župnik in žalosten smehljal mu je zaigral okrog usten. »Poprej nekoč sem si domišljjal, da bi se lahko prilagodil vsakomur... toda, če naš ljubi Bog tako hoče, potem nam pač ne preostane ničesar drugega, kot da se s tem zadovoljimo. Vse godrnjanje nam nič ne pomaga... Pa lahko noč, Goort. Lepa hvala za obisk!«

»Ni da bi govoril!« je godrnjal Vrč okorno in je šel, zadovoljen in vesel, da je tako dobro opravil svoje poslanstvo.

(Dalje prihodnj.)

Iz naših krajev

Ljubljana

Ni kruha. Precej je pekovskih mojstrov, ki se nikakor ne morejo navaditi na novo banskno uredbo o omejitvi nočnega dela v pekarnah, zato si od časa do časa naroče nekoga, ki dvigne glas v časopisju in protestira, češ, da zjutraj ni dobiti svežega peciva. To je seveda ali izmišljeno ali pa pretirano. Pekarni je preveč in tudi peciva po 6. uri zjutraj v Ljubljani ne manjka. — Mnogo bolj kot omejitve nočnega dela občutijo mojstri umazano konkurenco.

Maribor

Seja mestnega sveta

ki se je vršila pretekli četrtek, dne 26. avgusta. Razpravljali so o tlakovanju Tattenbachove ulice. Kocke bodo stale Din 326.000. Za Tattenbachovo ulico bo prišel na vrsto Glavni trg. — Občina bo zidala 120 zasebnih stanovanj v V. okraju in sicer iz izkupička za vojašnice. Za vojašnice je prejela občina Din 2.109.000, od teh bo porabila 1.581.750 za gradnjo zasilnih stanovanj, ostanek gre v regulacijski sklad. — Meteljova ulica bo podaljšana do Tržaške ceste in je občina kupila 290 kv. m sveta po Din 35 od g. Oseta. — Občina zahteva, da banovina sezida v Mariboru novo po-

Ljubljanski glavni kolodvor še ne pride na vrsto. Utemeljene pritožbe glede ljubljanskega kolodvora so prišle sicer od ušes železniškega ministrstva. Ministrstvo ima zadevo tudi v načrtu, toda razpravljalo bo šele takrat o njej, ko bodo sredstva na razpolago. Potrebne so nove železnice drugod in investicije, toda tudi ljubljanski kolodvor je nujna zadeva, ki bi veljala le nekaj nad sto milijonov po Dimnikovem načrtu. Žal to bo pa šele takrat, ko — bodo sredstva na razpolago.

slojce za realno gimnazijo, sedanje poslojce pa izroči občini. V sedanjem poslojcu bi smelo biti k večjemu sedem razredov, je jih pa 33. — Šolske sestre v četrtem okraju, ki imajo otroški vrtec, bodo prejemale po Din 30 meseč. za vsakega otroka od občine. Odboru za zidavo cerkve Rešnjega telesa je bilo odobreno brezplačno posojilo Din 30.000. — Društvo za zaščito delavske mladine v delavskem azilu je bilo odpisano za kurjavo Din 2900, »Marijanišču«, za popravilo hiše pa Din 2000.

Važno je, da bo službeni red za delavce stopil v veljavo 1. septembra t. l.

Ljudska samopomoč v Mariboru

se preseli s 1. septembrom 1937 v svojo novo hišo v Aleksandrovo cesti št. 47, nasproti glavnega kolodvora, vsled tega se v torek, dne 31. avgusta 1937 ne bo uradovalo.

Celje

Westnovi pepelniki na sodišču

Predsednik okrožnega sodišča v Celju, ki ima po predpisih dolžnost, da se briga za izpolnitev strokovne izobrazbe podrejenega mo oseba in ki zlasti vodi strokovno-izobraževalne kurse sodniških pripravnikov, ima že dolgo časa na programu, da s sodniškim osebjem, zlasti s sodniškim naročanjem, ki mu je to v prvi vrsti potrebno, obišče večje tvornice in rudnike podrejenega okrožja, da sodniško osobje, ki je tudi samo ponovno izrazilo tako željo, v svrhu pravilne uporabe zakonitih predpisov pri sodstvu, iz lastnega znanja upo- zna način obrata in posebno še razmere zaposlenega delavstva. Kot prva taka tvornica je prišla v poštev ona d. d. Westen v Celju, druge bodo sledile, kadar bo to dopuščala služba, ki na sodišču ne daje veliko prostega časa za take znanstvene ekskurzije, kakršne se delajo sicer tudi od učnih zavodov, celo od osnovnih šol itd.

Predsednik okrožnega sodišča je torej letos maja meseca prvi sporočil tvrdki Westen namero, da obišče s sodniškim osebjem njene tvornice, nakar je še le pozvana tvrdka sporočila svoj sporazum s takim obiskom. Zato ni res, da bi bila tovarna Westen naenkrat povabila vse sodnike sreskega in okrožnega sodišča, ne tudi uradništvo, da si ogledajo njeno tovarno, ker je inicijativa bila na strani predsedništva, ki mu je naravno bila tudi prepuščena določitev udeležencev ogleda in ki je iz prej navedenih razlogov smatralo ogled potrebnim le za konceptno in ne tudi za pisarniško osobje.

Ogled tovarne Westen je zgoraj začrtani cilj tudi popolnoma dosegel.

Pepelniki, o katerih je v članku govora in ki še niso definitivno prevzeti, ker je topogledno potrebna še odobritev višjih instanc sodne uprave, so namenjeni za inventar sodnih prostorov kot last države, in ne za posameznike. Zato je tudi edino pravilno, da tvrdka Westen pepelnikov ni opremila z napismi tvrdke, ker uradni prostori niso pripravljeni in dopustni kraj za

Sodba v tožbah delavk proti tv. Westen d. d.

Delavke so zagrešile razlog za takojšnji odpust, če so med odmorom zapustile delovni prostor in šle za delavkami, ki so pregnale inozemskega mojstra, čeprav so se zavzele za delavko, ki je bila od tega mojstra neupravičeno oklofutana.

§ 239 t. 3 in 6 obrtnega zakona. Sodba okrajnega sodišča Celje III P 276/37.

Dne 25. avgusta lanskega leta je oklofutal v obratnem prostoru tvrdke Westen d. d. v Celju, nek inozemski mojster, Nemec po poreklu, delavko, ne da bi imel zato kake razloge. Delavke so bile nad takim postopanjem hudo razburjene ter so naslednjega dne pregnale mojstra iz tovarne. Radi tega incidenta je nato Westen ustavil obrat ter odpustil kakih 300 delavcev. Nekateri odpuščenih delavcev so vložili zoper tvrdko tožbe radi izplačila mezde za 14 dnevno odpovedno dobo, ker je bil takojšnji odpust protizakonit. Med njimi so tožile tudi nekatere delavke, ki so bile v času incidenta navzoče v obratu.

Tožnice so navajale, da je Westen tudi njih odpustil brez zakonitega razloga, ker so incident le mirno opazovale in niso bile aktivno udeležene pri dogodkih. Zaslusane priče so soglasno izpovedale, da je dogodek nastal med odmorom, ko so delavke zajutrkovale, torej ne med delom.

Trbovlje

Nečedne zadeve. »Slovenec« si je zopet opekel prste. Zadnjič je z velikim veseljem zagovarjal nekoga, nakar je moral prinesiti kar dva preklica. A ne samo to. Sedaj se je izvedlo, da nekdo očita tistemu, ki ga je »Slovenec« na vse viže zagovarjal, da se je dal podkupiti za 300 dinarjev, da je procente od božičnice, ki so baje znašali Din 60 do Din 65 pobasal v svoj žep, si prisvojil par parov nogavic, od katerih je en par dobila tudi njegova gospa in da škodnino za kontrolo za nekoga drugega in to baje celo dvakrat po 200 Din. Sedaj se naj »Slovenec« zopet oglasi in naj pere zamorca. Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na sonce.

Jesenice

Zvočni kino »Radio« predvaja v soboto in nedeljo ob pol 9. uri zvečer (v nedeljo tudi ob 3. uri pop. ob vsakem vremenu) krasen vefelilm »Črni angel«, znan še iz dobe nemega filma. Med dodatki Paramountov zvočni tednik. S »Črnim angelom« otvarjamo sezono v prenovljeni, zelo akustični dvorani. — Sledi Forstov vefelilm »Allotria«.

Knjižica SMRJ spet odprta. Po skoro polletnem prekinjenju bo pričela knjižnica Saveza metalških radnika Jugoslavije te dni spet poslovtati. Odprta bo vsak petek zvečer od 7. do 9. ure. Knjižica ima skoro 1300 knjig in se stalno izpopolnjuje. Zaradi tega vabimo na obisk. Istočasno pa pozivamo vse člane, ki knjig še niso vrnili, da naj jih prinesejo takoj nazaj, da jim ne bo treba plačevati zamudnine ter da bodo lahko šle v promet in bodo posojene drugim obiskovalcem, ki nanje komaj čakajo.

Sv. Lovrenc na Pohorju

Predavanje s. dr. Rejsmana se v nedeljo, dne 29. t. m. ne bo vršilo, ker ni bilo pravočasno prijavljeno in se bo istočasno vršil v tem lokalu občni zbor stavbincev. Predavanje o socialni zakonodaji se bo vršilo prihodnjic.

reklamo, ampak je pravilno, da jih je opremila z napisi urada. Pepelniki, ki jih članek sam označuje za brezpomembno reč, so, ker je večina sodnikov s predsednikom vred nekadilcev, potrebni v prvi vrsti za stranke in zastopnike, da se na ta način prepriči onesaženje uradnih prostorov s pepelom in odpadki.

Ni res, da izkazuje tvrdka Westen v najnovjšem času prav izredno pozornost napram tukajšnjim sodnikom in sodiščem. Ni res, da je brezuspešen boj delavstva za priznavanje in uveljavljanje jugoslovanske zaščite, zakonov naše države za zaščito slovenskega delavstva. Res je marveč, da tvrdka Westen take pozornosti sodišču in sodnikom ni izkazovala in je ne izkazuje, da je bila k dovolitvi obiska pozvana, ko je bila že dokončno rešena večina njenih prej navedenih pravnih, ki so bile vse rešene strogo po našem domačem zakonu. Res je tudi, da slej kakor poprej uživa Westnovi kakor v občje vse delavstvo pri sodišču neomejeno zaščito svojih pravic in da je dobilo proti tvrdki Westen vse pravde, razven onih, v katerih ima zoper sebe jasni predpis jugoslovanskega zakona.

V obratu večjih tvrdk so pravde med delavci in imetniki tvrdke neizogibne in se ponavljajo venomer tako, da bi strokovno-znanstveni ogled tvornice od strani sodnikov sploh ne bil mogoč, ako bi se hotelo čakati na čas, ko ne teče, ali ko ni na vidiku nobena taka pravda. Tak ogled, ki je v bistvu, ker je odrejen po sodni upravi, za sodnike tudi uradni posel, razven strokovno boljše poglobitve v stvari in pravilnejšega pojmovanja razmer drugače nima niti najmanjšega vpliva na sodstvo v delavskih in drugih pravnih in na sodnike, ki se pri izrekanju pravice po svoji prisegi vedno strogo drže zakona in socialne pravičnosti.

Celje, dne 22. avgusta 1937.

Predsednik okrožnega sodišča dr. Vidovič.

Od 1. - 12. septembra

Ljubljanski velesejem

50% popusta na železnici in parobrodih

Na odhodni železniški postaji kupite rumeno legitimacijo za din 2—

Razstava slov. novinarstva

Razstava Indija Materi za otroka. Umetnost. Vrtnarstvo. Eksotične ribice. Zoo. Male domače živali. Industrija, obrt.

Tekmovanje harmonikarjev 12. IX.

Krasno zabavišče. Veilkomestni variete, popoldanske predstave zastoj. Vabimo Vas!

Hrastnik

Tabor »slovenskih fantov«. Neki slovenski fantje so priredili svoj tabor, dne 22. t. m. Pripovedovalo se je, da bo ta tabor nekaj silno veličastnega, ker je v neposredni zvezi z JRZ, torej z najmočnejšo stranko v državi. Toda javnost je bila razočarana. V sprevedu, ki je krenil na kolodvor k sprejemu tujih gostov niti ne govorimo. Pri povratku s kolodvora proti Dolu pa ni bilo niti 10 odstotkov tistega števila manifestantov, ki smo jih videli teden dni poprej pri proslavi 30letnice ZRJ. O govornih na proslavi zadostuje, ako rečemo, da so izzveneli v pozive na pobijanje marksizma. Bolj interesirali so javnost klici, ki so se čuli iz spreveda in to iz vrst uniformiranih klicarjev n. pr.: »Živel venec steklarskih delavcev za Dolinarja!« (ki je bil zaboden pri spopadu JNS in JRZ pristašev pri Prihovi). — Ti in slični klici povedo, kdo vse se je spreveda udeležil. — Spreved bi bil seveda mnogo večji, ako bi bili steklarski delavci poslušali naše slovenske fante iz steklarne, ki so jih vabili k prireditvi, pa jih niso. Hrastniško delavstvo je hvaležno tistim, ki so organizirali ta tabor, ker je spoznalo tako organizatorje, kot tudi tiste slovenske fante med steklarji, ki propagirajo idejo neke samoslovenske strokovne organizacije. Mladina, odprti oči in ogled si jih, ki te vabijo. — Socialist.

Ker vsi delavci in prijatelji naše »Delavske Politike« želimo, da bi izhajala čimprej trikrat tedensko, prosimo vse zamudnike, ki so z naročnino v zaostanku, da jo čimprej poravnajo. Vsakogar, ki bi lahko plačal, pa se ne bo odzval temu našemu vabilu, bomo smatrali za nasprotnika našega lista. Upamo, da takih ne bo med nami. — Poverjeništvu za steklarstvo in kemično tovarno.

»Delavska Politika« jih zanima. Naši naročniki v steklarni se pritožujejo, da dobijo »Delavsko Politiko« zelo nerodno. — Opazili smo, da je temu kriva prevelika radovednost nekaterih ljudi, ki jih zanimajo imena naročnikov in časopisu in pa vsebina, da se lista kar polaste in ga odnesejo. Priporočamo jim, da se tega grdega posla čimprej odvadijo, ker jih bomo sicer mi odvadili. — Poverjeništvu.

Zagorje ob Savi

Sestanek socialističnih somišljenikov. Za v nedeljo, dne 29. t. m. ob 9. uri dopoldne je sklican sestanek socialističnih somišljenikov v dvorani »Zadrúžnega doma« na Lokah. Na tem sestanku bo poročal s. Eržen Viktor iz Maribora o političnem, socialnem in gospodarskem položaju v državi. Pridite vsi, ki boste vabila prejeli.

Podražitev mesa. Od ponedeljka dalje so naši mesarji sklenili povišati cene mesa za 1 dinar, odnosno 2 dinarja. Ta svoj sklep utemeljujejo s tem, da se je cena živini dvignila. V kolikor odgovarja to resnici, bo morala ugotoviti nepristranska preiskava, katero konzumenti brezpogojno zahtevamo in dolžnost občinske uprave je, da jo izvede. Pri tej priliki se nam zdi umestno povedati, da če bi naše zagorsko prebivalstvo imelo kaj več smisla za svojo skupno korist, bi lahko že davno imeli cenejše meso, ne da se je treba vsako leto z našimi mesarji pripraviti.

Vpisovanje v meščansko šolo se bo vršilo 1. 2. in 3. septembra od 8. do 12. ure in od 15. do 17. ure. V prvi razred se morajo vpisati učenci(ke), ki so dovršili IV. razred ljudske šole brez slabe ocene ali pa višji razred in niso starejši od 14 let. — K vpisovanju naj prinese vsak učenec(ka) zadnje šolsko izpričevalo, 20 Din za zdravstveni fond, kolek za 5 Din za kolektivno prijave, davčno potrdilo kolektivno s kolekom 20 Din za odmero šolnine in 3 Din za djaško knjižico; za vpis v prvi razred tudi krstni list. Z rednim poukom se bo pričelo 10. septembra ob 8. uri. Ponavljalni izpiti bodo 31. avgusta t. l. ob 8. uri.

Tiskovni sklad

S. Strman Franc, Senovo, je daroval za tiskovni sklad za tretjo izdajo »Delavske Politike« Din 20, ker mu vsled boleznj ni bilo mogoče udeležiti se 30letnice ZRJ. v Hrastniku.

Na konferenci poverjenikov v Celju, dne 22. t. m. je s. Tratik iz Trbovelj nabral za tiskovni sklad Din 263.25. Vsem darovalcem iskrena hvala.

Širite naš list!

Ne bo Vam žal: Prej nego kupite blago za obleke, kostume in plašče, obiščite

ČEŠKI MAGAZIN

kjer dobite blago neverjetno poceni. Krojaške potrebšline!!!!

Maribor, Ul. 10. oktobra

Prodaja na drobno in na veliko

Naši v Franciji

Po obisku izseljencev-rudarjev v Sloveniji

Čitali smo v »Delavski Politiki«, kako pristržno so bili sprejeti naši sodruzi v Ljubljani, ki so prišli na dopust iz Francije. Mi, ki smo ostali tu in se nismo mogli udeležiti tega potovanja, smo bili z njimi vred veseli in zadovoljni s tako lepim sprejemom, ker vemo, da je to znak, da se tudi delavstvo v Jugoslaviji prebujajo, samo treba jim je še večje sloge in energije, da bo dosežen popoln uspeh. Moram tudi omeniti pomembni članek, ki ga je napisalo »Jutro«, da so prišli naši sodruzi ključni na dopust, nič tako razpoloženi, kakor oni, ki pridejo iz Amerike in Nemčije.

Da ni bilo navdušenja in vzklika-

nja ob času prihoda je pa kriva strogoost, ki danes vlada v tem pogledu. Bodo pa v Franciji zato prišli na svoj račun. Kaj bi imel od kričanja, ako bi potem moral ostati doma, namesto, da bi se lahko vrnil v Francijo. Vzklikati tistemu, ki ga ne maraš, je hinavščina, drugemu pa ne moreš. Zato pa delavski razred, vkup, v boj za svobodo, da se bomo drugo leto lahko sestali boljše razpoloženi, ob priliki, ko bomo prišli na dopust, kateri smo letos ostali v Franciji. Ako bodo mogoča predavanja naših voditeljev, bomo delavcem v Jugoslaviji tudi še lahko kaj povedali.

Alojz Penič.

Kranj

Zahvala hrastniškim sodrugom. Proslave 30letnice ZRJ v Hrastniku, dne 15. avgusta se je udeležilo tudi kranjsko delavstvo v lepem številu. Udeleženci smatrajo za svojo dolžnost, da se zahvalijo hrastniškim sodrugom za gostoljubnost, katere so bili deležni, pa tudi za prijaznost, da so si v njihovem spremstvu lahko ogledali rudnik in steklaro. Navezane sodruške stike bomo ob vsaki priliki utrjevali. Živeli hrastniški sodruzi! — Udeleženci proslave iz Kranja.

Predavanje o združništvu, ki ga je dne 22. t. m. priredila »Zveza gospodarskih združenj za Jugoslavijo« v dvorani restavracije Semen, je bilo mnogoštevilno obiskano. Predavanje je bilo propagandnega značaja in je bila na njemu iznešena inicijativa za ustanovitev nabavljalne zadrge za delavce in nameščence s sedežem v Kranju. Z ozirom nato so bila prebrana primerna pravila, s katerimi so se navzoči v splošnem strinjali. Za zadrugo se opaža precejšnji interes, kar je smatrati kot dokaz, da bo do njene ustanovitve tudi prišlo. — V slogi je moč!

Kruh se je zopet podražil za 50 para pri kilogramu, tako, da stane sedaj beli kg Din 4.50, črni pa kg Din 4. V sled podražitve žita odnosno moke, so bili peki deloma upravičeni zvišati cene, ali zakaj oblast ne stopi na prste žitnim spekulantom ter prepreči, da bi samovoljno navijali cene.

Nova šola je že začela rasti iz tal. Pri gradnji nove šole so betonska dela v temeljni končana in se je začelo že zidanje z opeko. — Zdi se nam pa, da ima podjetje Tomazič pri šoli zaposlenih premo delavcev, vsled tega, ker vlada pravi priganjaški sistem, katerega delavstvo le s težavo prenaša; obenem se pa žal ne zaveda, da mu je pomoč le v organizaciji Zvezi stavbniških delavcev.

Čez Kokro dobimo lesen most. Nov most čez Kokro, ki bo vezal mesto z levim bregom Kokre, predvsem vasi Huje in Klanec, se je že pričel graditi. Delo je prevzel tesarski mojster Kavka iz Ljubljane za ceno Din 300.000. — Da je pri tem mostu tako hitro prišlo od besede do dejani, je zasluga gotovih ljudi, ki so na zgraditvi novega mostu še posebno zainteresirani. V načrtu je gradnja betoniranega mostu čez Kokro, namesto takozvane podrtine, ki bo služil splošnemu prometu. Ako se ima namen ta most v bližnji bodočnosti graditi, je sedaj gradnja lesenega mostu nepotrebna.

Senovo pri Rajhenburgu

Zahvala. Podpisani se zahvaljujem sodrugom in vsemu ostalemu delavstvu rudnika Senovo in Reštani, kateri so mi priskočili v moji dolgoletni boleznini na pomoč. Posebno se zahvaljujem ss. odbornikom ZRJ in Zveze strojnikov in kurjačev, ki so pobirali prispevke in nabrali

vsoto Din 304.50. Ostalemu delavstvu pa priporočam, da si tujec (po rodu Rus), da se oklenejo strokovne razredno zavedne organizacije ZRJ, katera je resnično delavska. Kajti le v organizaciji je moč! Še enkrat iskrena hvala in Družnost! — Rabotin Jelit.

Guštanj

Mezdni boj kovinarjev končan s polvilnim uspehom

Že od leta 1934. je bilo delavstvo brez podpisane kolektivne pogodbe. Vzrok je bila samovoljnost g. ravnatelja, ki je v sklenjeni dogovor pogodbe dal pripisati klavzulo, vsled katere so bili delavci, če so morali delati v oddelku z nižjo mezdo oškodovani do Din 2 na uro. Vsled tega zaupniki niso hoteli ozir. mogli podpisati te pogodbe. Začela je rasti druginja in z njo vred beda delavstva. Posebno v novo ustanovljenih oddelkih. Vzoredno s tem so se pojavile tudi razne bolezni in nezgode. Zato se je začelo delavstvo zopet gibanje in tako je prišlo do vložitve novih zahtev za katere so trajala pogajanja dva dni:

rezultat je od 5 odst. do 14 odst. povišana mezdna.

4 dnevni plačan dopust, priznanje § 219ⁿ in 220 obrt. zak., povišana stanarina onlm, ki nimajo naturalnega stanovanja in še razne druge ugodnosti v naturalijah. Uspeh je dovoljen, vendar ne smemo misliti, da ga nam nihče več ne more osporiti. Delavstvu ključemo, naj ne pozabi, da je pravice le toliko, kolikor je moči! Zato vsi v organizaciji za ustvaritev boljše bodočnosti in človeka dostojno življenje!

Zahvaljujemo se vsem sodrugom in sodrugicam ter prijateljem, ki so v tako obilnem številu posetili našo prireditel dne 15. avgusta, da se je morala vršiti kljub slabemu vremenu na prostem, ker v dvorani ni bilo prostora. Zlasti gre zahvala pevskega zboru ruske »Vzajemnosti« in njegovemu dirigentu s. Jankotu Fričeku. Upamo, da se nam bo nudila prilika, ko bomo sodrugom lahko vrnili obisk.

Literatura

»Agronomski glasnik«, službeno glasilo Združenja jugoslovanskih agronomov v Beogradu. Št. 2. 3 in 4. Februar, marec in april. Leto VIII. Str. 83—112, 113—152, 153—188. Osmerka. Cena Din 70.— polletno. UJA, Beograd, Frankopanova 15.

Ing. Otmar Miklau (Brežice) »Zastupanje šumske privrede u komorama«. Četrtnika. 21. str. Posebni odtis iz »Šumarskog lista«, god. 1936.

»Nemački-jugoslovenski industrijski i trgovački adresar«, jugoslovensko izdanje. Četrtnika. VII in 268. Gesellschaft für Aus-senhandelswerbung m. b. H., Berlin W 35.

Nova modna trgovina

Cenj. občinstvu najvljudneje naznanjam, da otvorim v soboto, dne 28. t. m.

na Aleksandrovi c. št. 9 MODNO TRGOVINO

Z dolgoletno prakso, kot nastavljenec pri tvrdki Jakob Lah, Glavni trg, sem si pridobil popolno izkušnjo, tako da bom cenjenim odjemalcem s točno postrežbo in nizkimi cenami v stanu nuditi prvovrstno blago.

Za cenjeni obisk se priporoča

AUGUST HEDŽET

modna trgovina
Maribor, Aleksandrova c. 9

Mladinski vestnik

Mladina v naravo!

Preteklo nedeljo so mariborska in okoliške »Vzajemnosti« priredile izlet na Pohorje. Kljub slabemu vremenu se je nabralo lepo število sodrugov in sodružic. Lepo je bilo zastopana mladina, ki je tvorila večino. Prišli smo iz zadušljivega ozračja tovarn in zatohlih stanovanj, da se naužijemo svežega zraka, da se skupno malo poveselimo in okrepimo. Po mojem mnenju bi bila udeležba lahko še mnogo večja, vse delavstvo, posebno pa še ti, mladina, bi morala hoditi v naravo, da krepiš svoje telo, ki mu vsled težkega dela grozi prezgodnja izčrpanost. Ne misli, da je narava samo za tiste, ki imajo polne žepe, ampak za vse delavstvo. Na izletih se za-

bavamo in razvedrimo, spoznavamo med sebojno in utrjujemo v duhu solidarnosti, ki nam je potrebna v boju za boljšo bodočnost, v kateri mladina ne bo več tako izkoriščana. Ti mladina, ki pa še nisi včlanjena v naših društvih in organizacijah, pristopi, da nas bo čim več. Prihajaj pa tudi na naše izlete, da se boš opogumila v naših vrstah, ki morajo biti trdne, kot je pohorski granit.

Predvsem pa naročaj in čitaj »Delavsko Politiko« ter ji pridobivaj novih naročnikov, kajti v njej najdeš vse ono, kar moraš vedeti o sedanosti, da boš lahko hodila po pravi poti v bodočnost. — Družnost! Tone.

Mladi steklarski delavci za boljše mezde

Ker je uredba o minimalnih mezdah stopila dne 1. avgusta v veljavo, bi morali dobiti tudi vsi steklarski delavci, pod 18 let stari izplačano mezdo v višini najmanj Din 2,25, t. j. Din 18 na dan. Ker tovarna tega ni vpoštevala, so se prizadeti na plačilni dan, dne 21. avgusta postavili v bran za svoje pravice. Na intervencijo glavnega zaupnika Vračuna je g. ravnatelj izjavil, da

bodo vsi prizadeti dobili razliko naknadno izplačano.

Vse nad 18 let stare delavce pa opozarjamo, da morajo dobiti po zakonu Din 22 na dan. Največ takih, ki doslej niso dosegli te mezde, je v brusilnici. Zato bo res najboljša, ako vodstvo steklarne zakonske predpise točno upošteva.

Kako naj mladina organizira svoje prireditve?

Mlad sodrug nam je predlagal, naj od časa do časa stavljam v predalih našega lista važna vprašanja, na katere naj potem odgovarja socialistično misleča mladina s

čim krajšimi toda jedrnatimi sestavki. — Eno tako vprašanje postavljamo zgoraj, tudi na pobudo dotičnega sodruža, in otvarjamo diskusijo.

Delavski pravni svetovalec

Neupravičene grožnje (Vojnik).

Vprašanje: Moj sosed je grozil moji ženi v navzočnosti več oseb, da me bo spravil iz tovarne. Ali lahko kaj ukrenem napram njegovim grožnjam?

Odgovor: Sosedovih groženj najbrže ne bo tako resno vzeti, radi česar s kakim sodnim postopnjem proti njemu ne boste veliko dosegli. Če bi pa res mogel svoje grožnje uresničiti, ga boste seveda lahko prijeli za odškodnino.

Prodani čevlji (Celje).

Vprašanje: Čevljarji sem dal popraviti dva para čevljev. Popravil mi je najprej en par; nisem mu pa mogel popravila plačati. Radi tega mi drugega para ni hotel popraviti, ampak je čevlje zadržal pri sebi in ko sem letos zahteval, da naj mi jih izroči, mi je povedal, da jih je že prodal, ker nisem poravnal računa. Ali je bilo njegovo postopanje upravičeno, ali lahko zahtevam odškodnino?

Odgovor: Čevljar ni bil upravičen samostalno prodati Vaših čevljev. Ko pa so že bili prodani, s tožbo najbrže ne boste mogli doseči več, kot da Vam vrne oni znesek, ki ga je dobil za čevlje več, kot pa je znašala njegova terjatev proti Vam.

Angleška državna konferenca za Društvo narodov

kljub temu, da je v doslej v važnih vprašanjih odreklo.

Angleška državna konferenca, ki se je pričela po kronanju kralja, se je izrekla za ohranitev in utrditev Društva narodov, čeprav je društvo odreklo v mandžurskem in abesinskem vprašanju. Razen tega naj se odpravi vse ovire za vstop vseh, oziroma povratek držav v Društvo narodov. Anglije k večjemu le moralno podporo.

Anglija naj se ne vmešava v evropske zadeve.

Tako so rekli zastopniki dominionov na angleški imperialni konferenci. Anglija naj sodeluje z Ameriko, z daljnjim vzhodom in državami ob pacifiškem oceanu.

Ukraden fotografski aparat (Celje).

Vprašanje: Pri vojaki mi je bil ukraden fotografski aparat in je bilo uvedeno zoper neko osebo postopanje radi te tatvine. Jaz sem bil v stvari tudi zaslišan, od takrat pa nimam nikakih podatkov, kako se je stvar naprej razvijala. Ali morem še kaj doseči, ali lahko dosežem od tatu povračilo škode?

Odgovor: O izidu kazenskega postopanja se informirajte pri pristojnem vojaškem sodišču. Zoper tata, če Vam je znan, pa lahko vložite odškodninsko tožbo, za katero ne velja triletni zastaralni rok, ampak lahko tožite še po preteku treh let.

Zastavljeni voz (Celje).

Vprašanje: Moj pokojni oče je zastavil nekemu voz za neki dolg. Upnik, ki je dobil voz v hrambo, ga je prodal na javni dražbi pod njegovo vrednostjo in terja sedaj še ostanek dolga. Ali je bil upnik upravičen voz prodati?

Odgovor: Voz je upnik Vašega očeta najbrže sodno zarubil ter se je potem vršila sodna dražba. Prodaja je bila zato upravičena in upnik lahko zahteva tudi še povračilo preostale terjatve od dedičev, v kolikor so ti prevzeli odgovornost za zapustnikove dolgove.

VABILO na

IZREDNI OBČNI ZBOR

»Ljudske tiskarne« d. d. v Mariboru, ki bo v soboto, dne 11. 9. 1937 ob 18- uri v sejni sobi »Delavske zbornice«, Sodna ul. 9/I. z dnevnim redom:

1. Prečitanje zapisnika rednega občnega zbora;
2. poročilo o računu zgube in dobička ter o bilanci;
3. poročilo nadzorstva ter sklepanje od odvezi;
4. volitev načelstva;
5. razno.

Vsaka delnica daje pravico na en glas. Glasovalno pravico na občnem zboru imajo oni delničarji, ki so vpisani v delniško knjigo.

Nadzorstvo.

Načelstvo.

Javljamo vsem sorodnikom in znancem tužno vest, da je naš dragi oče in stari oče

Huber Ivan

čevljarski mojster

v starosti 82. let v sredo, dne 25. avgusta 1937 ob 1/2 11. uri umrl.

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, dne 29. avgusta 1937 ob 16. uri na Radvanjskem pokopališču.

Maribor, Graz, dne 26. avgusta 1937.

Žalujoči rodbini Huber in Holzman.